

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lotteriskattelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lotteriskattelagen ändras. Lotteriskattesatsen för lotterier som anordnas med ensamrätt, med undantag av toospel, höjs till 10 procent.

Dessutom fogas det till lagen bestämmelser om debitering av skatt, som möjliggör debitering av lotteriskatt om skatten i periodskat-

tedeklarationen deklarerats till ett för litet belopp.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2011 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2011.

MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Lotteribeskattnings av penningspelverksamhet

Enligt lotteriskattelagen (552/1992) ska lotteriskatt betalas till staten på lotterier som anordnas i Finland. Penningspelssammanslutningarna Veikkaus Ab, Penningautomatföreningen och Fintoto Oy, som bedriver penningspelverksamhet som anordnas med ensamrätt, svarar för största delen av den lotteriverksamhet som bedrivs i Finland. I landskapet Åland bedriver Ålands Penningautomatförening penningspelverksamhet med stöd av ensamrätt som landskapsregeringen beviljat.

Enligt 4 § 1 mom. i lotteriskattelagen är lotteriskatten för ett lotteri som anordnas med ensamrätt 9,5 procent av avkastningen. Lotteriskatten för penningautomater och kasinospel är dock 8,25 procent av avkastningen. Med avkastning avses skillnaden mellan beloppet av de penninginsatser som betalats för deltagande i lotterierna och beloppet av de vinster som utbetalats till spelarna.

Bakgrunden till olika skattesatser för de spel som penningspelssammanslutningarna anordnar med ensamrätt är att beskattningen av lotteriverksamhet har varit oenhetlig särskilt innan den gällande lotteriskattelagen stiftades. Då beskattades penningautomatverksamhet och kasinospel med stöd av lagen

angående stämpelskatt (662/1943) som en stämpelskatt per anordning, medan andra utövare av spelverksamhet beskattades med stöd av lotteriskattelagen från år 1971 (259/1970) genom av lotteriskatt. Den effektiva nivån på beskattningen av penningautomatverksamhet och kasinospel var klart lägre än för andra spel.

Under den tid den gällande lotteriskattelagen varit i kraft har beräkningsgrunden för skatten förenhetligats så att den för alla penningspel beräknas på skillnaden mellan penninginsatser och utdelade vinster. Strävan har samtidigt varit att gradvis försöka få skattesatsen för penningautomatverksamhet och kasinospel upp på samma nivå som den skattesats som tillämpas på övriga penningspel. Skattesatsen höjdes vid ingången av 2001 från 3 procent till 5 procent, vid ingången av 2002 till 7 procent och vid ingången av 2003 till nuvarande 8,25 procent.

1.2 Utvecklingen av penningspelssammanslutningarnas avkastning och användning av avkastningen

Med stöd av 17 § i lotterilagen (1047/2001) används Veikkaus Ab:s avkastning för att främja idrott och fysisk fostran, vetenskap, konst och ungdomsarbete. Penningautomatföreningens avkastning används för att främja hälsa och social välfärd och avkastningen

av totopspel för att främja hästuppfödning och hästsport.

Om användning av penningspelssammanslutningarnas avkastning föreskrivs närmare i lagen om användning av avkastningen av penninglotterier samt tippnings- och vadhållningsspel (1054/2001), i lagen om penningautomatunderstöd (1056/2001) och i lagen om användning av avkastningen av totopspel för främjande av hästuppfödning och hästsport (1055/2001).

Penningspelssammanslutningarna redovisar verksamhetens avkastning till vederbörande ministerium. För den totopspelverksamhet som Fintoto Oy bedriver redovisas till staten som avkastning den andel av totalomsättningen som bestämts i det penningspelstillstånd som bolaget beviljats. Andelen är, beroende på spelet, 2,0—5,0 procent. Den andel av totalomsättningen som blir kvar när spelarens andel, lotteriskatt och statens andel dragits av kan användas av bolaget för att främja hästuppfödning och hästsport.

Anslag som motsvarar den beräknade avkastningen tas årligen in i statsbudgeten för att fördelas mellan sammanslutningar och stiftelser som är förmånstagare. Statsrådet

beslutar om fördelningen av understöden på förslag av spelsammanslutningen. Jord- och skogsbruksministeriet beslutar om fördelningen av de understöd som ska delas ut från avkastningen av totopspel.

Med stöd av självstyrelselagen för Åland (1144/1991) hör lotterilagstiftningen till landskapets lagstiftningsbehörighet. Beskattningen av lotteriverksamhet hör dock till rikets lagstiftningsbehörighet och för lotteriverksamhet som bedrivs i landskapet Åland betalas lotteriskatt med stöd av lotteriskattelagen. Om penningspelverksamhet i landskapet föreskrivs i landskapslagen om lotterier (1966:10). Uppgiften att sköta penningautomatverksamhet, verkställande av kasinospel och vadslagningsverksamhet har med ensamrätt getts till Ålands Penningautomatförening. Föreningens mål är att samla ihop medel till allmännyttiga ändamål på Åland.

Avkastningen av penningspelssammanslutningarnas spelverksamhet (penninginsatserna minus utdelade vinster), vinst enligt bokslut och avkastning som redovisats till staten har åren 2004-2009 utvecklats enligt vad som anges nedan.

Veikkaus Ab

År/ miljoner euro	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Avkastning av penningspel	630	637	659	678	720	767
Räkenskapsperiodens vinst	398	401	408	427	449	469
Avkastning till undervisnings- och kulturministeriet	375,8	382,6	401,4	397,7	407,9	461

Veikkaus Ab har dessutom outdelade vinstmedel till den del räkenskapsperiodens vinst överstiger den vinstandel som överlåtits till undervisnings- och kulturministeriet. När räkenskapsperioden 2009 gick ut hade bola-

get 89,1 miljoner euro i outdelade vinstmedel. Enligt det beslut som statsrådet har fattat kan de outdelade vinstmedlen uppgå till högst 150 miljoner euro.

Penningautomatförening

År/miljoner euro	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Avkastning av penningspel	634	647	656	652	658	649
Räkenskapsperiodens vinst	397	404	419	407	403	375
Avkastning till understöd	305	296	306	312	303	278
Avkastning till statskontoret för rehabilitering av veteraner	110	105	103	109	105	103

Av Penningautomatföreningens vinst från tidigare år kommer 16,0 miljoner euro att vara outdelade efter 2009.

Fintoto Oy

År/miljoner euro	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Avkastning till penningspel*	46,9	52,7	53,4	55,4	55,4	52,9
Räkenskapsperiodens vinst	8,2			8,6	8,1	8,7
Avkastning till jord- och skogsbruksministeriet	7,1			8,5	8,6	8,3

*Innefattar inte specifika ersättningar som Veikkaus Ab betalat

Uppgifterna om Fintoto Oy avviker från uppgifterna i bolagets bokslut så att räkenskapsperiodens vinst har justerats genom att man lagt till det belopp som överlåtits till jord- och skogsbruksministeriet och som dragits av i resultaträkningen som kostnad. Beloppet är till sin karaktär vinstutdelning på samma sätt som den avkastning som Veikkaus Ab och Penningautomatföreningen överläter till staten. I bolagets bokslut har också den del av avkastningen som bolaget i enlighet med sin koncession har använt för att främja hästuppfödning och hästsport avdragits som kostnader.

Ålands Penningautomatförenings omsättning och vinst har utvecklats på följande sätt, år/miljoner euro:

2006	67,4	30,9
2007	87,5	43,4
2008	88,4	16,2
2009	74,7	5,8

Lotteriskatt och de vinster som har delats ut till spelarna har dragits av

2 Föreslagna ändringar

2.1 Höjning av skattesatserna

Enligt statsrådets rambeslut för åren 2011—2014 av den 30 mars 2010 höjs lotteriskatten för penningautomatspel och kasinospel vid ingången av 2011. Från och med det tas den finansiering av läkarhelikopterverk-

samheten som Penningautomatföreningen nu sköter in i statsbudgeten på en nivå av inemot 11,8 miljoner euro under ett nytt allmänt moment. Det föreslås att skattesatsen höjs till 10 procent och då motsvarar beloppet av den lotteriskatt som Penningautomatföreningen betalar till sin storlek det anslag som i budgeten anvisas för helikopterverksamheten.

För att förenhetliga skattesatserna föreslås det att lotteriskattesatsen också för de penningspel Veikkaus Ab bedriver höjs från 9,5 procent till 10 procent. Lönsamheten för bolagets spelverksamhet har trots det allmänna ekonomiska läget utvecklats gynnsamt och en allt större del av avkastningen av spelverksamheten har fonderats eller annars inte genast delats ut till förmånstagarna. Förhållandet mellan de belopp som i form av spelsammanslutningarnas avkastning och lotteriskatt flyter in till samhället från verksamheten kan på grund av detta justeras utan att finansieringen av förmånstagarnas verksamhet blir lidande.

För totospelens del föreslås dock att lotteriskatten tills vidare inte höjs. Det rådande ekonomiska läget inverkar på lönsamheten för totospelverksamheten betydligt mer än på lönsamheten för andra penningspel. Under den förra ekonomiska lågkonjunkturen på 1990-talet nästan halverades totospelens totalomsättning från år 1990 till år 1994. Att höja lotteriskatten för totospelen under rådande ekonomiska omständigheter skulle minska det belopp som hästhushållningen får från spelverksamhetens avkastning.

Det föreslås att 4 § 1 mom. i lotteriskattelagen ändras så att skattesatsen för lotterier

som anordnas med ensamrätt, med undantag av totospel, höjs till 10 procent. Ändringen gäller likaså de motsvarande penningspel Ålands Penningautomatförening anordnar. För totospel ändras inte den nuvarande lotteriskatten på 9,5 procent.

Uttrycket totospel överensstämmer med definitionen i lotterilagen.

2.2 Debitering enligt lotteriskattelagen

När man övergick till systemet med skattekonton vid ingången av 2010 reformerades förfarandet för deklaration, betalning och uppbörd av skatt som ska betalas på eget initiativ. I samband med att skattekontolagen (604/2009) stiftades, upphävdes i lotteriskattelagen 10 § om debitering av skatt, som möjliggjorde debitering av skatt om skatten inte hade betalats inom utsatt tid. Detta gjordes i överensstämmelse med de ändringar som föreslogs i de övriga skattelagar som omfattas av skattekontoförfarandet. Möjligheten till debitering blev kvar endast i bestämmelsen om debitering enligt uppskattning i lagens 11 §.

På grund av skillnaderna i de olika skattelagarnas bestämmelser om förfarandet är särskilda bestämmelser om debitering emellertid fortfarande nödvändiga vid lotteribeskattningen i särskilda fall, såsom vid skattegranskningen, om den skatt som ska betalas har deklarerats till ett för litet belopp i periodskattedeclarationen. Det föreslås därför att bestämmelser som gäller debitering och som kan tillämpas på skattekontoförfarandet fogas till lagen. Bestämmelser tillämpas på debitering som verkställs efter det att lagen har trätt i kraft.

3 Propositionens konsekvenser

Propositionen beräknas öka intäkterna från lotteriskatt år 2011 med ungefär 16 miljoner

euro. Av ökningen är Veikkaus Ab:s andel ungefär 4 miljoner euro, Penningautomatföreningens andel drygt 11 miljoner euro och Ålands Penningautomatföreningens andel något under 1 miljon euro.

Den avkastning som står till penningspelsammanslutningarnas förfogande minskar lika mycket som intäkterna från lotteriskatten ökar. Med beaktande av penningspelsammanslutningarnas ekonomiska situation inverkar propositionen dock inte på den allmännyttiga verksamhet som bedrivs av de sammanslutningar och stiftelser som får understöd från spelsammanslutningarnas avkastning.

Lotteriskatt som kommit in från Åland har årligen återbetalats till landskapet Åland av ett anslag som tagits in i statsbudgeten. År 2008 återbetalades 8,0 miljoner euro i lotteriskatt till landskapet.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet. Utlåtande om propositionen begärdes av Ålands landskapsregering och Ålands Penningautomatförening.

5 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2011 och avses bli behandlad i samband med den.

6 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2011.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***Lag****om ändring av lotteriskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lotteriskattelagen (552/1992) 4 § 1 mom., sådant det lyder i lag 962/2004, och
fogas till lagen en ny 10 §, i stället för den 10 § som upphävts genom lag 612/2009, som föl-
jer:

4 §

Skattegrunden och skattesatsen

Lotteriskatten för ett lotteri som anordnas
med ensamrätt är 10 procent av avkastning-
en. Lotteriskatten för totospel är dock
9,5 procent av avkastningen.

10 §

Debitering av skatt

Har den skattskyldige deklarerat för litet i
lotteriskatt i sin periodskattedeclaration ska
Skatteförvaltningen påföra det bristande be-
loppet. Debiteringen ska verkställas inom
fem år från utgången av det kalenderår där
den kalendermånad ingår för vilken skatten
borde ha deklarerats.

Innan debiteringen verkställs ska den skatt-
skyldige ges tillfälle att ge in en utredning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 10 september 2010

Republikens President**TARJA HALONEN**Finansminister *Jyrki Katainen*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av lotteriskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lotteriskattelagen (552/1992) 4 § 1 mom., sådant det lyder i lag 962/2004, och *fogas* till lagen en ny 10 §, i stället för den 10 § som upphävts genom lag 612/2009, som följer:

Gällande lydelse

4 §

Skattegrunden och skattesatsen

Lotteriskatten för ett lotteri som anordnas med ensamrätt är 9,5 procent av avkastningen. Lotteriskatten för *sådana penningautomater och kasinospel som avses i 2 § 1 mom. 1 punkten* är dock 8,25 procent av avkastningen.

Föreslagen lydelse

4 §

Skattegrunden och skattesatsen

Lotteriskatten för ett lotteri som anordnas med ensamrätt är 10 procent av avkastningen. Lotteriskatten för *totospel* är dock 9,5 procent av avkastningen.

10 §

Debitering av skatt

Har den skattskyldige deklarerat för litet i lotteriskatt i sin periodskattedeclaration ska Skatteförvaltningen påföra det bristande beloppet. Debiteringen ska verkställas inom fem år från utgången av det kalenderår där den kalendermånad ingår för vilken skatten borde ha deklarerats.

Innan debiteringen verkställs ska den skattskyldige ges tillfälle att ge in en utredning.

Denna lag träder i kraft den 20 .